

Rc Gent

ROSA 2021 BEKROONT ONDERZOEK NAAR VOEDSELDONATIES

Op 1 mei werd de laureaat bekend gemaakt van de derde Rotary Science Award (ROSA). Dit jaar gaat de prijs naar een onderzoek over de voedselveiligheid en -kwaliteit van voedseldonaties, dat al heeft geleid tot aanpassingen in de Europese wetgeving.

Rc Gent begon in 2019 met het uitreiken van deze onderscheiding om onderzoek aan de Universiteit Gent dat aansluit bij de zeven hoofddoelstellingen van Rotary, met het accent op armoedebestrijding, te belonen en te valoriseren. Het onderliggend idee is dat dergelijk onderzoek en de praktische neerslag hiervan een duurzame positieve invloed kan hebben op de leefomstandigheden van minderbedeelden.

Elk jaar komt een andere faculteit aan bod. De eerste ROSA ging naar prof. Sara Willems van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, voor een onderzoek dat strategieën zocht om de ongelijkheid in de eerstelijnsgezondheidszorg aan te pakken. In 2020 was het de beurt aan de faculteit Economie en Bedrijfskunde, waar prof. Stijn Baert tot laureaat werd uitgeroepen. Zijn bekroonde onderzoek betreft discriminatie op de arbeidsmarkt op basis van etniciteit, gender en leeftijd.

Niettegenstaande de coronapandemie en de hieruit voortvloeiende onzekerheid inzake fundraising besloot het bestuur van Rc Gent toch het nodige te doen om ook in 2021 deze prijs te kunnen toekennen.

Zes waardevolle kandidaat-projecten

Dit jaar werd de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen uitgenodigd om projecten in te dienen. Dat leverde zes voorstellen op. Gezien de grote spanwijdte van deze faculteit waren de projecten zeer divers maar ze hadden allemaal een hoog niveau en een grote potentiële positieve impact op de maatschappij.

Vanuit de vakgroep Landbouweconomie was er een project over de verbetering van de leefomstandigheden van de landbouwbevolking in Burundi. Vanuit de vakgroep Dierwetenschappen en Aquatische Ecologie kregen we een project rond duurzame exploitatie van natuurlijke rijkdommen in Ecuador. Van de vakgroep Biotechnologie werd een project voorgesteld rond de behandeling van bac-

Prof. Liesbeth Jaxsens

teriële infecties door de ontwikkeling van nieuwe antibiotica. De vakgroep Plant en Gewas schoof een onderzoek naar voren m.b.t. een Europese databank rond innovatieve landbouw. Van de vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid ontvingen we twee projecten. Een eerste focuste op een indicator die een snelle inschatting maakt van het voedingspatroon van vrouwen. Een tweede onderzoek betrof de voedselveiligheid en -kwaliteit van voedseldonaties.

De laureaat 2021

Het is dit laatste project, geleid door de professor Liesbeth Jaxsens en Mieke Uyttendaele, dat, na grondige afweging, de unanieme voorkeur wegdroeg van de ROSA-jury. Rotary is in Gent zeer actief op het gebied van voedselbedeling, met name via haar vzw Voedselondersteuning Gent. Een wetenschappelijke studie over het bevorderen van de voedselveiligheid en -kwaliteit is in deze context bijzonder welkom.

De studie identificeert een aantal knelpunten voor de donoren: het waarborgen van de voedselveiligheid wanneer de levensmiddelen de voedselketen verlaten, de verantwoordelijkheid daaromtrent en potentiële imagoschade; de bewaking van de koudeketen voor vleeswaren, kaas, verse groenten,... Ook voor de ontvangende organisaties zijn er knelpunten: de diversificatie van het aanbod; de donatie van aangepaste levensmiddelen t.o.v. de eetcultuur voor de diverse doelgroepen en een voldoende houdbaarheid. Onderzoek van de projectleiders op dit gebied heeft al geleid tot participatie in een Europees 'guidance document' en de aanpassing van de Hygiënewetgeving door de Europese Commissie. Hierbij worden concrete maatregelen voorgesteld, met praktische tips, om voedseldonaties in Europa makkelijker te laten verlopen, zowel vanuit restaurants en cateringzaken als uit supermarkten en ambachtelijke winkels zoals bakkers en slaggers.

Concrete realisaties

Het onderzoek heeft dus geleid tot een aantal beleidsondersteunende maatregelen die tot duur-

Prof. Mieke Uyttendaele

zame verbeteringen kunnen leiden. Het gaat om een fraai voorbeeld van toegepaste wetenschap, waarbij een ingenieursgerichte, kwantitatieve, systematische aanpak wordt gehanteerd.

Dit alles wordt ook geconcretiseerd in een project rond sociale keukens in Gent om op een verantwoorde manier voedseldonaties te verwerken. Ook hier is het plan om in een volgende fase over te gaan tot het ondersteunen van het beleid rond sociale keukens m.b.t. bewaking van hygiëne en voedselveiligheid, waar terug een brug geslagen wordt tussen duurzaamheid (en verwerken van voedseloverschotten) en de armoededimensie, om zo concrete 'goede praktijken' te formuleren voor sociale keukens. Men gaat hiervoor concreet het terrein op met geëngageerde masterstudenten. Het is de betrachting het onderzoek ook verder in de praktijk geïmplementeerd te zien, zowel bij de hulporganisaties als bij de beleidsmakers 'in Brussel'.

Digitaal leerpad

Aan de ROSA is een geldprijs van 10.000 € verbonden, ter beschikking gesteld door Belfius Bank en Candriam. Hiermee willen de laureaten een digitaal leerpad ontwikkelen rond bewaking van hygiëne en voedselveiligheid, dat armoede-organisaties op een duurzame manier kunnen inzetten voor de opleiding van huidige en toekomstige medewerkers. Ze zijn ook van plan (post-corona) een interactief debat te organiseren met studenten, beleidsmakers en armoede-organisaties rond voedseldonaties.

Het is duidelijk dat dit project met zijn duurzaamheid, praktische inzetbaarheid en een positieve ondersteuning van voedselbedeling en voedselverwerking in sociale restaurants zeker zal bijdragen tot de verbetering van de leefomstandigheden van zwakkere groepen in de maatschappij. Met andere woorden: een ideale laureaat voor de ROSA!

MICHEL TANRET